

## Informasjon til personer som søker om familiegjengenforening i Norge

**Å flytte til et nytt land gir nye muligheter og ukjente utfordringer. Det er viktig å skaffe kunnskap om det nye landet for å kunne leve best mulig. Dessverre er det slik at enkelte som flytter til Norge havner i vanskelige situasjoner. Da er det nyttig å vite hvordan man skal forholde seg. Denne informasjonen tar opp problemstillinger som kan være aktuelle for noen av de som flytter til Norge.**

### Lovverk

*Norsk lov gjelder for alle som oppholder seg i Norge.*

Dersom det er motsetninger mellom norske lover og religiøse lover, er det alltid norske lover som gjelder. Likestilling mellom menn og kvinner er en grunnleggende verdi i Norge, og er nedfelt i norsk lov. Kvinner og menn har rett til like muligheter til utdanning, arbeid og kulturell og faglig utvikling. Diskriminering på grunn av religion, etnisk tilhørighet eller kjønn er ikke tillatt.

### Ekteskap

*Flergifte er forbudt.*

Det er forbudt å være gift med mer enn én person. Flergifte kan straffes med fengsel. Dersom flere ekteskap er inngått i utlandet, er det kun én ektefelle som har rett til familiegjengenforening i Norge.

Etter norsk lov har ektefeller plikt til å forsørge hverandre og sine barn. Gifte personer har også plikt til å gi hverandre opplysninger slik at de kan vurdere familiens økonomi.

### Tvangsekteskap

*Bare frivillige ekteskap godtas i Norge.*

*Tvangsekteskap er straffbart.*

En avtale om ekteskap som foreldrene eller andre voksne gjør på vegne av barn under 18 år er ikke bindende i Norge. Den som tvinger eller presser en annen person til å gifte seg, kan straffes med fengsel. Ekteskap inngått under tvang godtas ikke som grunnlag for familiegjengenforening.

### Skilsmisse

*Kvinner og menn har de samme rettigheter i forhold til å få skilsmisse.*

Norske skilsmiseregler diskriminerer ikke i forhold til kjønn, etnisk gruppe eller religion, verken når det gjelder rett til skilsmisse eller det økonomiske oppgjøret etter en skilsmisse.

Hvorvidt en skilsmisse i Norge anerkjennes i andre land avhenger av den enkelte stats nasjonale lovgivning. Regler for daglig omsorg og ansvar for barn etter skilsmissen er de samme for begge ektefellene.

### Barn

*Barn har egne rettigheter i Norge*

Ifølge norsk lov er alle personer under 18 år barn. Alle barn har selvstendige, juridiske rettigheter og har krav på nødvendig omsorg fra foreldrene. Barn har rett og plikt til å gå på skole fra det året de fyller seks år og til de har fullført det tiende skoleåret. Foreldrene har plikt til å sørge for at barna går på skole.

Myndighetene skal sette inn tiltak dersom barn eller unge lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling. Det er ikke tillatt å gi barn fysisk straff. Det betyr at det for eksempel er forbudt å slå barn.

### Vold

*Alle som utsettes for vold har krav på hjelp fra norske myndigheter. Dette gjelder også de som utsettes for vold av familiemedlemmer.*

Vold innenfor familien er straffbart i Norge, og politiet ser det som viktig å etterforske og straffeforfølge familievold. I tillegg til fysisk og psykisk vold regnes også trusler, tvang og omsorgssvikt som vold i Norge. Den som utøver vold, også mot ektefelle eller barn, kan straffes med fengsel inntil 8 år. Vold mot familiemedlemmer kan gi strengere straff enn annen vold.

Kvinner som har fått oppholdstillatelse i Norge på grunnlag av familiegjengenforening med ekte-mann eller samboer, kan søke om egen oppholdstillatelse dersom de har blitt utsatt for fysisk eller psykisk mishandling. Dette gjelder

selv om de ikke lenger bor sammen med mannen.

Normalt kan man søke om bosettingstillatelse etter at man har hatt opphold i landet på grunnlag av familiegjenforening i tre år.

Kontakt politiet på tlf 112 for hjelp i akutte voldssituasjoner. Kvinner som er utsatt for en eller annen form for vold kan også kontakte et krisesenter. Krisesentrene tilbyr beskyttelse og hjelp til mishandlede kvinner.

### **Kjønnslemlestelse**

*Alle former for kvinnelig omskjæring er forbudt i Norge, også sunna.*

Ifølge norsk lov er *alle* former for kvinnelig omskjæring kjønnslemlestelse. Den som utfører eller medvirker til kjønnslemlestelse kan straffes med fengsel i inntil åtte år. Loven omfatter alle som bor i Norge, selv om inngrepet er foretatt i utlandet. Helsemyndighetene kan gi råd og hjelp til de som allerede er utsatt for omskjæring.

---

## **Nyttig å vite**

### **Visum**

Norge er med i Schengen-samarbeidet. Et besøkvisum til Schengen-landene gis under forutsetning av at søkeren forlater området innen visumperiodens utløp. Hvis du blir i Norge lenger enn visumperioden kan du utvises fra landet. Du kan også få problemer ved senere søknad om visum eller oppholdstillatelse.

Besøkvisum gir ikke adgang til å arbeide i Norge. Utenriksstasjonene kan gi mer informasjon om visum.

### **Arbeids- og oppholdstillatelser**

Du kan søke om arbeids- og oppholdstillatelse ved norske utenriksstasjoner. Hvis du har tre års fagutdanning etter grunnskolen kan du søke om arbeidstillatelse som spesialist.

En arbeids- eller oppholdstillatelse i Norge må vanligvis fornyes hvert år. Etter tre år kan man søke om bosettingstillatelse.

En bosettingstillatelse er ikke tidsbegrenset og trenger derfor ikke fornyes. Utenriksstasjonen kan gi mer informasjon. Se også [www.udi.no](http://www.udi.no).

### **I Norge**

Mange kommuner har flyktningguider. En flyktningguide er en person som på frivillig basis hjelper innvandrere og flyktninger med praktiske råd og veiledning.

Gjennom flyktningguiden kan du bli mer kjent med lokalsamfunnet og det norske samfunnet, og du får praktisert norsk. Ordningen er gratis. Kontakt kommunen for informasjon om flyktningguider.

De fleste kommuner har tilbud om norskopplæring til innvandrere. Kontakt kommunen for å få mer informasjon.

### **Kontaktinformasjon**

- Selvhjelp for flyktninger [www.seif.no](http://www.seif.no)
- Oslo Røde Kors gir hjelp og råd om tvangsekteskap. Tlf 815 55201 (kl 09-18)
- [www.krisesenter.com](http://www.krisesenter.com) har adresser og telefonnummer til alle krisesentrene i Norge.
- Aetat – for hjelp til å søke arbeid. Kontakt aetat der du bor eller [www.aetat.no](http://www.aetat.no)
- Utlendingsdirektoratet (UDI): 23 35 15 00 – [www.udi.no](http://www.udi.no)
- Politi: 02800
- Akutte nødsituasjoner: Brann tlf 110, politi tlf 112, ambulanse tlf 113.